

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Центр післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання

Кафедра адміністративного права та адміністративного процесу

КЕЙС
заняття на тему
«Безпека дорожнього руху»

Підвищення кваліфікації (довгострокове)
поліцейських – дільничні офіцери поліції

Інформація про викладача:
Петрик Вікторія Богданівна
0991896695

Тема

«Безпека дорожнього руху»

Годин на тему – 4
Лекційних занять – 1 (2 академічних години)

Навчальна мета: поглиблення теоретичних знань з відповідної теми, формування алгоритму правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із правопорушеннями у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, а також систематизування стійких знань слухачів з безпеки дорожнього руху спрямованих на якісне та ефективне виконання основних завдань та повноважень дільничного офіцера поліції.

Міжтематичні зв'язки: взаємодія дільничного офіцера поліції з громадськими формуваннями та підрозділами Національної поліції, профілактична робота дільничного офіцера поліції, кваліфікація злочинів, адміністративна відповідальність та провадження у справах про адміністративні правопорушення, техніка опитування, законодавство України про реагування на звернення громадян, охорона місця події.

План лекції

1. Завдання та повноваження дільничного офіцера поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.
2. Загальні відомості про дорожньо-транспортну пригоду.
3. Огляд місця ДТП. Дії дільничного офіцера поліції при прибутті на місце ДТП.

1. Завдання та повноваження дільничного офіцера поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху

Перш за все, варто в загальному відзначити вагому роль дільничних офіцерів поліції (далі – ДОП) в діяльності центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтриманні публічної безпеки і порядку. Вагомість ДОП яскраво відображається в покладених на них завданнях, основних напрямках діяльності та визначених повноваженнях.

ДОП здійснюють свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України "Про Національну поліцію", "Про запобігання та протидію домашньому насильству", "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі", "Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк", "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", інших актів законодавства, нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України.

Завдання, напрями та особливості організації діяльності ДОП визначенні в Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ від 28.07.2017 р. № 650.

Так, відповідно до пункту 1 розділу II зазначеної Інструкції, одним із основних завдань ДОП є регулювання дорожнього руху та здійснення контролю за дотриманням його учасниками Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 (далі – ПДР).

Стаття 35 Закону України «Про Національну поліцію», надає вичерпний перелік причин для зупинки транспортних засобів, поліцейським.

Відповідно до ч. 1 ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейський може зупиняти транспортні засоби у разі:

- 1) якщо водій порушив Правила дорожнього руху;
- 2) якщо є очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу;
- 3) якщо є інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, або якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб чи вантаж можуть бути об'єктом чи знаряддям учинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення;
- 4) якщо транспортний засіб перебуває в розшуку;
- 5) якщо необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони є або могли бути;
- 6) якщо необхідно залучити водія транспортного засобу до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод;
- 7) якщо уповноважений орган державної влади прийняв рішення про обмеження чи заборону руху;
- 8) якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху;
- 9) порушення порядку визначення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв;
- 10) якщо зупинка транспортного засобу, який зареєстрований в іншій країні, здійснюється з метою виявлення його передачі у володіння, користування або розпорядження особам, які не ввозили такий транспортний засіб на митну територію України або не поміщували в митний режим транзиту.

Частина 2 ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію», надає вичерпний перелік причин відповідно до яких, поліцейський зобов'язаний зупиняти транспортні засоби.

Першою, у разі якщо є інформація, що свідчить про порушення власником транспортного засобу митних правил, виявлені митними органами відповідно до Митного кодексу України, а саме: порушення строків тимчасового ввезення

та/або переміщення в митному режимі транзиту іншого транспортного засобу особистого користування, використання такого транспортного засобу для цілей підприємницької діяльності та/або отримання доходів в Україні, розкомплектування чи передачу у володіння, користування або розпорядження такого транспортного засобу особам, які не ввозили такий транспортний засіб на митну територію України або не поміщували в митний режим транзиту;

Другою, у разі якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб, який зареєстрований в іншій країні, не зареєстрований в Україні у встановлені законодавством строки чи перебуває на території України з порушенням строків тимчасового ввезення та/або переміщення в митному режимі транзиту, чи використовується для цілей підприємницької діяльності та/або отримання доходів в Україні, чи переданий у володіння, користування або розпорядження особам, які не ввозили такий транспортний засіб на митну територію України або не поміщували в митний режим транзиту.

Важливо пам'ятати, що кожен поліцейський зобов'язаний поінформувати водія про конкретну причину зупинення ним транспортного засобу з детальним описом підстави зупинки, визначених у статті 35 Закону України «Про Національну поліцію».

Пунктом 2.4 Правил дорожнього руху визначено, що водій на вимогу поліцейського повинен зупинитися з дотримання вимог ПДР.

Працівники різних підрозділів поліції на дорозі – є працівниками органів Національної поліції України, законні вимоги яких повинні бути виконані.

Відповідно до пункту 2.4 «а» Правил дорожнього руху, водій повинен пред'явити для перевірки поліцейському документи, зазначенні в пункті 2.1 цих Правил.

Слід завжди пам'ятати, що зупинення транспортного засобу, як превентивний поліцейський захід має застосовуватись поліцейським виключно для виконання повноважень поліції. Зупинка транспортних засобів, так як і будь-які інші поліцейські заходи, завжди повинні бути законними, необхідними та ефективними.

2. Загальні відомості про дорожньо-транспортну пригоду

Пунктом 1.10 Правил дорожнього руху України визначено, що дорожньо-транспортна пригода (ДТП) – це подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Таким чином, для того, щоб подію можна було кваліфікувати, як ДТП необхідно виділяти 2 основні ознаки:

1. Хоча б один з транспортних засобів повинен перебувати у русі.
2. Настання наслідків у вигляді травмування (загибелі) людей або матеріальних збитків (механічні пошкодження транспортних засобів, дорожніх об'єктів, майна тощо).

При відсутності бодай однієї з перерахованих ознак, подію не можна кваліфікувати, як ДТП, і в залежності від наслідків вона може кваліфікуватися: в рамках Кодексу України про адміністративні правопорушення (ст.ст. 121, 122, 123, 125, 127 КУпАП та інших). В рамках Кримінального Кодексу України (умисне пошкодження майна, хуліганство тощо).

Отже, за порушення вимог ПДР України, внаслідок яких трапилась дорожньо-транспортна пригода, настає адміністративна (ст. 124 КУпАП) або кримінальна (ст. 286 КК України) відповідальність.

Кодекс України про адміністративні правопорушення, а саме стаття 124, передбачає відповідальність за порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна

Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, здійснюється у чіткій відповідності до Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 р. № 1395 (далі- Інструкція).

У разі порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, на місці ДТП складається протокол про адміністративне правопорушення стосовно цих осіб, до якого додаються:

- 1) схема місця ДТП, яку підписують учасники ДТП та поліцейський;
- 2) пояснення учасників пригоди та свідків (у разі їх наявності);
- 3) показання технічних приладів (у разі їх наявності);
- 4) показання засобів фото- та/або відеоспостереження (у разі їх наявності);
- 5) інші матеріали, які необхідні для прийняття рішення у справі.

Схема місця ДТП – це графічне зображення місця дорожньо-транспортної пригоди з відображенням та фіксацією на ньому всіх об'єктів та обставини, що стосуються події та можуть мати значення для об'єктивного визначення її причин, яке оформлюється з дотриманням вимог Інструкції на місці пригоди і підписується її учасниками.

На схемі місця ДТП графічно зображуються та фіксуються такі об'єкти:

- 1) ділянка дороги, на якій сталась ДТП;
- 2) сталі орієнтири, до яких на схемі здійснена прив'язка об'єктів та слідів;
- 3) транспортні засоби, причетні до ДТП, координати їх розміщення відносно елементів проїжджої частини та сталих орієнтирів;
- 4) сліди гальмового шляху коліс транспортних засобів: їх розміщення відносно елементів проїжджої частини; довжина від їх початку до кожного колеса транспортного засобу із зображенням місць розривів; довжина слідів на ділянках з різним покриттям;
- 5) інші сліди та предмети, що стосуються пригоди: розміщення частин та об'єктів (уламки кузова, частинки фарби, уламки скла, осипання ґрунту, сліди рідини), що відокремилися від транспортного засобу, відносно елементів проїжджої частини, транспортних засобів; площа розсіювання уламків скла, осипання ґрунту;
- 6) координати місця зіткнення, наїзду відносно сталих орієнтирів;
- 7) ширина проїжджої частини разом з роздільними смугами;
- 8) ширина тротуарів, узбіччя;
- 9) розміри ділянок з різним станом дорожнього покриття;

- 10) розміри та розміщення дефектів дорожнього покриття;
- 11) розташування дорожньої розмітки;
- 12) розташування світлофорів, дорожніх знаків та інших засобів технічного регулювання дорожнього руху;
- 13) розташування шлагбаума, засобів сигналізації, дорожніх знаків на підході до залізничного переїзду.

В обов'язковому порядку на схемі місця ДТП заповнюється таблиця дорожніх умов та зазначаються назви об'єктів, зображених на схемі.

На зворотному боці схеми місця ДТП зазначаються:

- 1) марка (модель) пошкодженого транспортного засобу;
- 2) номерний знак транспортного засобу;
- 3) власник (співвласник) транспортного засобу;
- 4) серія та номер полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та назва страхової організації, яка його видала, а у разі його відсутності - посвідчення відповідної категорії осіб, для яких наявність полісу не є обов'язковою;
- 5) перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, які сталися внаслідок ДТП;
- 6) вид пригоди;
- 7) кількість учасників ДТП;
- 8) порушення пункту Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306;
- 9) результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення);
- 10) тип транспортного засобу.

Вище зазначена інформація підтверджується підписами водіїв транспортних засобів. На місці ДТП за вимогою учасників ДТП їм надається можливість зробити фотографію схеми ДТП. У випадку відсутності технічної можливості копія схеми ДТП та фотографії з місця ДТП надаються за письмовою заявою в підрозділі поліції у разі, якщо матеріали не було надіслано за належністю.

5. При складанні схеми місця ДТП рекомендується:

- 1) застосовувати спеціальне креслярське приладдя (лінійки, лекала);
- 2) користуватися загальноприйнятими графічними зображеннями об'єктів та умовними позначками;
- 3) не порушувати масштабу зображення;
- 4) деталізувати ту чи іншу ділянку схеми пригоди;
- 5) використовувати винесення фрагментів за схему.

3. Огляд місця ДТП. Дії дільничного офіцера поліції при прибутті на місце ДТП

При ДТП основні докази здобуваються при огляді місця події, транспортних засобів, об'єктів, що можуть бути причетні до ДТП (будівля, електроопора тощо) та подальшої фіксації цієї інформації. Тому виконання цих дій також має приділятися увага поліцейського. Оскільки межі огляду при ДТП відразу встановити важко, спочатку є доцільним оглянути ті місця, де знаходяться основні об'єкти пригоди: автомобілі, інші транспортні засоби тощо. Потім, рухаючись у напрямку, зворотному руху автомобіля (або в напрямку, що

відповідає руху автомобіля, який зник із місця пригоди), слід оглянути узбіччя, тротуари та прилеглі ділянки. Першочергову увагу при огляді, необхідно приділяти об'єктам, що мають безпосереднє відношення до пригоди: слідам гальмування, розташуванню транспортних засобів, частин, що відокремилися від них, місцезнаходженню великих предметів. Проте слід враховувати, що нерідко і незначні об'єкти, які на перший погляд здаються несуттєвими, можуть мати важливе значення при розслідуванні пригоди. Тому при огляді слід фіксувати всі помічені на дорозі сліди та предмети. Часто розташування плям електроліту або іншої рідини, осколків скла, ґрунту, що обсипався, поламаних деталей, подряпин на дорожньому покритті служать відправною точкою для інженерних розрахунків та встановленню реального механізму дорожньо-транспортної пригоди. Як і кримінальна фотографія, огляд місця ДТП доцільно здійснювати або від загальної картини пригоди до безпосередніх фрагментів, найменших деталей, що відокремилися від транспортного засобу. Або навпаки, – від найменшого до загального огляду.

Важливо пам'ятати, що у випадках, коли внаслідок ДТП її учасникам заподіяно тілесних ушкоджень, викликається слідчо-оперативна група для проведення слідчих дій на місці пригоди відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

Прибувши на місце пригоди, в результаті якої потерпіли люди, поліцейський до приїзду слідчо-оперативної групи, здійснює наступне:

1. Уживає заходів до надання першої медичної допомоги потерпілим і доставлення їх до медичних закладів.
2. Викликає слідчо-оперативну групу (СОГ).
3. Збирає інформацію про постраждалих, у які медичні заклади і ким вони відправлені.
4. З'ясовує тип, марку, колір і реєстраційні номерні знаки транспортних засобів, на яких були відправлені постраждалі.
5. Фіксує місце, час, вид, обставини та наслідки ДТП.
6. Установлює транспортні засоби, водіїв та інших осіб, причетних до ДТП, і забезпечує присутність указаних осіб на місці пригоди до прибуття слідчо-оперативної групи.
7. Забезпечує охорону місця пригоди та вживає заходів до збереження слідів та речових доказів.
8. Установлює свідків пригоди, опитує про обставини пригоди.
9. У разі потреби організовує рух транспорту в об'їзд, а при неможливості зробити це фіксує в присутності двох понятих і учасників ДТП розташування транспортних засобів, слідів ДТП та інших предметів, що мають до неї відношення, після чого вживає заходів до поновлення руху.
10. Складає рапорт, який передає до свого підрозділу для подальшого внесення інформації до інтегрованої пошукової системи Національної поліції.

Також, поліцейський може на місці ДТП встановити підстави для оформлення пригоди за «Європротоколом». При цьому жодним чином особисто не бере участі у безпосередньому оформленні документів, а лише перевіряє можливість як представник органів виконавчої влади, чи можуть учасники ДТП здійснити оформлення пригоди за «Європротоколом». Підстави для оформлення «Європротоколу» наступні: учасники ДТП - механічні транспортні засоби, яких

повинно бути не більше двох; наявність у обох учасників ДТП чинних договорів цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; відсутність постраждалих в ДТП; відсутність ознак сп'яніння учасників ДТП; досягнення згоди між учасниками щодо вини особи, наслідком неправомірних дій якої стало ДТП, а також розмір суми нанесених матеріальних збитків має не перевищує ліміту виплати страхового відшкодування.

Якщо при ДТП один з його учасників зник з місця пригоди, поліцейський оформляє схему місця ДТП, відбирає пояснення в потерпілого, свідків (у разі їх наявності), встановлює наявність засобів зовнішнього відео-, фотоспостереження та невідкладно повідомляє уповноважену особу підрозділу поліції, відповідальну за розшук осіб, що зникли з місця ДТП.

Розшук осіб, що зникли з місця ДТП, здійснюється шляхом використання баз (банків) даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС, відкритих джерел інформації, надсилання запитів про отримання необхідних фото- та/або відеофіксацій відповідної пригоди, виклику осіб для прибуття до підрозділу або відвідування їх за місцем проживання (перебування), роботи.

При встановленні транспортного засобу, який зник з місця пригоди, проводяться його огляд на предмет наявності характерних пошкоджень, інших обставин ДТП та фотофіксація.

У випадку встановлення факту проживання власника транспортного засобу на території, яку обслуговує інший підрозділ поліції, матеріали надсилаються за територіальністю.

Поліцейський в порядку звітування за результатами реагування на повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення складає рапорт на керівника відповідного підрозділу поліції, який передається уповноваженій особі підрозділу поліції.

План практичного заняття (2 год.)

Вирішення ситуаційних завдань.

Ситуаційне завдання 1

Водій автомобіля КАМАЗ під час перестроювання з другої смуги руху в першу здійснив зіткнення правим заднім колесом з переднім лівим крилом автомобіля ТАВРІЯ, спричинивши незначні пошкодження. Враховуючи суттєву різницю габаритів транспортних засобів, а також перебування автомобіля ТАВРІЯ в так званій «Сліпій зоні», водій автомобіля КАМАЗ не помітив та не відчув процес зіткнення у зв'язку з чим продовжив рух свого транспортного засобу. На сусідній вулиці водій автомобіля ТАВРІЯ наздогнав та зупинив автомобіль КАМАЗ, викликавши на місце події працівників поліції.

Запитання:

1. Чи будуть дії водія автомобіля КАМАЗ містити склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 122-4 КУпАП?
2. Які пункти Правил дорожнього руху порушив водій автомобіля КАМАЗ, що спричинило пошкодження автомобіля ТАВРІЯ?
3. Визначте алгоритм дій поліцейських, які прибули на місце події.
4. Як правильно скласти схему ДТП в зазначеній ситуації?

Ситуаційне завдання 2

Водій автомобіля ХОНДА зупинився перед нерегульованим перехрестям. Через 10-15 секунд він відчув удар в задню частину свого автомобіля внаслідок зіткнення автомобілем МЕРСЕДЕС. Після цього водій автомобіля МЕРСЕДЕС від'їхав назад, об'їхав автомобіль ХОНДА з правого боку та почав тікати з місця пригоди. На сусідній вулиці водій автомобіля ХОНДА наздогнав та зупинив автомобіль МЕРСЕДЕС, викликавши на місце події працівників поліції.

Запитання:

1. Чи будуть дії водія автомобіля МЕРСЕДЕС містити склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 122-4 КУпАП?
2. Які пункти Правил дорожнього руху порушив водій автомобіля МЕРСЕДЕС, що спричинило пошкодження автомобіля ХОНДА?
3. Визначте алгоритм дій поліцейських, які прибули на місце події.
4. За якими статтями КУпАП та на кого з учасників ДТП поліцейські повинні скласти протоколи про адміністративні правопорушення?

Ситуаційне завдання 3

Прямуючи з продуктового магазину до власного дому у свій вихідний день, ви стали свідком ситуації, як автомобіль ТОЙОТА рухався на великій швидкості, не зупинився на заборонений сигнал світлофора та результаті чого здійснив наїзд на молоду жінку та її дитину, які у цей час переходили дорогу по регульованому пішохідному переході. Водій автомобіля ТОЙОТА після вчиненого не зупинився, а тільки прибавив швидкості та зник з місця пригоди.

Запитання:

1. Опишіть чіткий порядок ваших дій в зазначеній ситуації.
2. Надайте правову кваліфікацію діям водія автомобіля ТОЙОТА.

ВИСНОВКИ

Таким чином, сучасне життя неможливо собі уявити без такого виду транспорту, як автомобільний. Тотальна автомобілізація в світі призвела до неоднозначних наслідків. На одній чаші терезів опинилася вигода від швидкісного і комфортного пересування, на іншій – жахливі наслідки, зумовлені цілою масою чинників.

Збільшення кількості транспортних засобів, а також інші чинники неминуче призводять до збільшення кількості ДТП на українських дорогах. Відповідно всі без виключення підрозділи Національної поліції повинні досконало знати та виконувати встановлений алгоритм дій при таких пригодах, задля належного виконання завдань покладених на поліцію.

Дорожньо-транспортна пригода – це подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Відповідно до статистики, найчастішими причинами ДТП за участю автомобілів стають перевищення безпечної швидкості руху, порушення правил маневрування, порушення правил проїзду перехресть, недодержання дистанції,

керування транспортними засобами у стані сп'яніння, а також порушення правил проїзду пішохідних переходів.

Отже, Національна поліція дотримуючись принципів своєї діяльності, повинна якісно проводити регулювання дорожнього руху та здійснювати контроль за дотриманням його учасниками Правил дорожнього руху, що в свою чергу забезпечить безпеку учасників дорожнього руху та як результат зменшить кількість ДТП на дорогах України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
4. Про Національну поліцію: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
5. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>
6. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. *Офіційний вісник України*. 2014. № 72. Ст. 2026.
7. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28 липня 2017 р. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>
8. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27 квітня 2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20>.
9. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
10. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 7 листопада 2015 р. № 1395. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>

II. Спеціальна література:

1. Адміністративна діяльність поліції: підручник / В.В. Середа, М.П. Гурковський, Ю.С. Назар та ін.; за заг. ред. В.В. Середи. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 776 с.
2. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення / Д.П. Калаянов, К.С. Ізбаш, Є.В. Додін та ін.; за заг. ред. С.В. Петкова. К. «Центр учбової літератури», 2016. 544 с.
3. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / С.В. Петков, М.В. Лошицький, А.А. Манжула. К.: Центр навчально-методичної літератури, 2015. 240 с.
4. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» / Т.П. Мінка, Р.В. Миронюк, В.А. Глуховець та ін.; за заг. ред. Т.П. Мінки. Х.: Право, 2016. 178 с.

III. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
7. Національне агентство України з питань державної служби. URL: <http://nads.gov.ua/control/uk/index>
8. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua/>
9. Вікіпедія Вільна енциклопедія. URL: <http://uk.wikipedia.org>
10. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www.lvduvs.edu.ua>